

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 1356/2020

Гж ап1 7/2020

16.09.2020. године

Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЋЋ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ из ..., ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ..., ЛЛ из ..., ЉЉ из ..., ММ из ..., НН из ..., ЊЊ из ..., чији је заједнички пуномоћник Љубомир Драгачевац, адвокат у ... и ОО из ..., кога заступа пуномоћник Снежана Живановић, адвокат у ..., против тужене Фабрике протеина и уља „Биопротеин“ АД Београд, коју заступа пуномоћник Милена Стевановић – Ћеран, адвокат у ... ради утврђења ништавости решења и исплате отпремнине, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж1 бр.493/14 од 19.12.2014. године и о жалби туженог изјављеној против решења Апелационог суда у Београду број Р4 70/19 од 17.12.2019. године, у седници већа одржаној 16.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена жалба туженог изјављена против решења Апелационог суда у Београду број Р4 70/19 од 17.12.2019. године.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Београду Гж1 бр.493/14 од 19.12.2014. године и решење Другог основног суда у Београду, Судска јединица у Обреновцу број П1 1112/10 од 12.12.2013. године и предмет враћа првостепеном суду на понован поступак.

Образложење

Решењем Другог основног суда у Београду, Судска јединица у Обреновцу број П1 1112/10 од 12.12.2013. године, тужба тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ, ЉЉ, ММ, НН, ЊЊ и ОО поднета против туженог предузећа Фабрике протеина и уља „Биопротеин“ АД Београд, је одбачена као неблагоприятна. Другим ставом изреке су тужиоци обавезани да туженом на име трошкова поступка плате износ од 921.000,00 динара у року од 8 дана.

Виши суд у Београду је решењем број Гж1 493/14 од 19.12.2014. године одбио као неосновану жалбу тужилаца и потврдио решење Другог основног суда у Београду, Судска јединица у Обреновцу број П1 1112/10 од 12.12.2013. године у делу става првог изреке којим је као неблагоприятна одбачена тужба тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ, ЉЉ, ММ, НН и ЊЊ. Другим ставом изреке је укинута првостепено решење у преосталом делу става првог изреке којим је одбачена као

неблаговремена тужба тужиоца ОО и делу става другог изреке којим је тужилац ОО са осталим тужиоцима обавезан да туженом надокнади трошкове парничног поступка и у том делу се спис враћа првостепеном суду на поновни поступак. Трећим ставом изреке је преиначена одлука о трошковима поступка садржана у ставу другог изреке побијаног решења у преосталом делу, тако што су тужиоци обавезани да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 829.500,00 динара, у року од 8 дана. Четвртим ставом изреке је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажног решења донетог од стране другостепеног суда тужиоци су изјавили благовремену ревизију на основу члана 395. Закона о парничном поступку (посебна ревизија, погрешно означивши као чл 404.) и 407. Закона о парничном поступку због погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију и тражио је накнаду трошкова те парничне радње.

Врховни касациони суд је решењем број Рев2 880/2019 од 15.05.2019. године спис предмета Вишег суда у Београду Гж1 бр.493/14 од 19.12.2014. године, уступио Апелационом суду у Београду ради одлучивања да ли је ревизија тужилаца изузетно допуштена у делу тужбеног захтева за исплату отпремнине.

Апелациони суд у Београду је решењем број Р4 70/19 од 17.12.2019. године, допустио ревизију тужиоца као изузетно дозвољену изјављену против решења Вишег суда у Београду Гж1 бр.493/14 од 19.12.2014. године, наводећи да су тужиоци у поднетој ревизији образложили да постоји различита пракса по истом правном питању.

Тужени је против решења Апелационог суда у Београду изјавио благовремену жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући дозвољеност жалба на основу члана 411. у вези члана 373. ЗПП („Службени гласник РС“ број 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/15), јер је тужба поднета 23.03.2004. године, Врховни касациони суд је нашао да жалба туженог није дозвољена.

Жалба као редовни правни лек се може изјавити против пресуде донете у првом степену (члан 355. ЗПП) и против решења првостепеног суда (члан 385. ЗПП). Против правноснажне пресуде донете у другом степену (члан 394. ЗПП) и против решења другостепеног суда (члан 412. ЗПП) странке могу изјавити ревизију.

Имајући у виду да Закон о парничном поступку који се у овом случају примењује не предвиђа жалбу као правни лек који се може изјавити против решења другостепеног суда, жалба туженог је одбачена као недозвољена.

Према члану 395. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04, 111/09), ревизија је изузетно дозвољена и против другостепене пресуде која се

не би могла побијати ревизијом по члану 394. овог закона када је по оцени апелационог суда о допуштености ове ревизије потребно да се размотре правна питања од општег интереса, уједначи судска пракса или када је потребно ново тумачење права.

Услови за примену института изузетно дозвољене ревизије из члана 395. ЗПП су испуњени, јер је другостепени суд уважио предлог ревидента, што је услов за дозвољеност посебне ревизије наводећи потребу за усаглашавањем судске праксе.

Одлучујући о ревизији тужилаца на основу члана 399. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужилаца основана.

Према стању у спису тужиоци су тужбама поднетим против туженог поставили тужбени захтев да се тужени обавезе да им на име неисплаћеног дела отпремнине исплати износе набројане у петитумима тужби. Поднесцима од 21.12.2006. године и 25.12.2006. године, тужиоци су предложили да се изрека пресуде допуни и са захтевом за поништај споразума и решења о отказима уговора о раду (у другом ставу) којима им је утврђена висина отпремнине.

Према утврђеним чињеницама тужиоцу АА је решење о отказу уговора о раду уручено 10.09.2003. године, ББ и ВВ 26.12.2003. године, ГГ 04.02.2004. године, ДД и ЂЂ 05.02.2004. године, ЕЕ 11.02.2004. године, ЖЖ и ЗЗ 02.03.2004. године, ИИ 19.03.2004. године, ЈЈ 14.11.2003. године, КК 05.02.2004. године, ЛЛ 04.02.2004. године, ЉЉ 06.02.2004. године, ММ 02.03.2004. године, НН 15.10.2003. године, ЊЊ 11.11.2003. године и ОО 17.05.2004. године.

Утврђено је да су тужиоци АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ тужбе поднели 23.03.2004. године, а тужиоци ЈЈ 28.05.2004. године, КК 01.06.2004. године, ЛЛ 06.09.2004. године, ЉЉ 13.10.2004. године, ММ 10.11.2004. године, НН 17.03.2005. године, ЊЊ 24.05.2004. године и ОО 23.12.2004. године.

На основу овако утврђених чињеница, нижестепени судови су оценили да су тужбе тужилаца (спојене парнице), неблаговремене, јер су поднете по протеку рока од 15 дана од дана од достављања одлуке, односно сазнања за повреду права, (решења о отказу уговора о раду, односно споразума о престанку радног односа), па су тужбе тужилаца одбачене као неблаговремене на основу члана 122. Закона о раду, важећег у време настанка спорног односа, осим за тужиоца ОО, у односу на кога је првостепено решење укинато и предмет враћен на понован поступак.

Врховни касациони суд не прихвата правно становиште другостепеног суда о неблаговремености тужби. Тужиоци нису преклудирани у праву да захтевају исплату отпремнине у већем износу од оних који су утврђени коначним и правноснажним решењем о престанку радног односа, а због чињенице да нису водили спор за оцену законитости решења о престанку радног односа, односно споразума о престанку радног односа. Њихов тужбени захтев се односи на исплату новчаног потраживања по основу радног односа код туженог на кога се не односи одредба члана 122. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 70/2001). Ова одредба се односи само на побијање решења којим је повређено право запосленог и рок у ком се може покренути спор

против таквог решења. Да се ова одредба не односи на новчана потраживања из радног односа указује и одредба члана 123. тог Закона, којим је прописано да се сва новчана потраживања из радног односа сматрају оброчним давањима и застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. Како су тужиоци поднели тужбе у оквиру рока од три године, рачунајући време од пријема решења о отказу уговора о раду односно споразма о престанку радног односа и подношења тужби, произилази закључак да су тужбе тужилаца за уплату новчаних потраживања благовремено поднете.

Нижестепени судови су одлуку о благовремености тужби засновали на погрешној примени материјалног права што је за последицу имало то да у поступку није утврђено да ли је тужиоцима исплаћена отпремнина у складу са одредбом члана 117. Закона о раду, због чега је нужно укидање обе нижестепене пресуде.

Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић